

زنده باد جهاد

ده روایت از مدیران و پیشکسوتان جهاد سازندگی

۷	سخن نخست
۹	مقدمه
۱۳	جهاد سازندگی در یک نگاه
۱۴	عبارات کلیدی
۱۷	خیزش دیگر
۴۱	مهاجرت و مجاهدت
۱۰۳	سنگر سازان پے سنگر
۱۲۹	حرکت و برکت
۱۵۵	عزم عظیم
۱۷۷	معلمان عامل
۲۲۱	حیات طیبه
۲۴۹	فتح قلوب
۲۷۵	دور دستهاک دست یافتنی
۳۰۱	شمایل جهاد
۳۳۵	تصاویر

ساختن نخست

مستندسازی تجربیات، یکی از رویکردهای مهم برای انباشت دانش و تحقق مدیریت یادگیرنده است. در این میان، هر چه محور و موضوع تجربیات، پربارتر باشد، میزان یادگیری و دانش منتقل شده نیز بیشتر است. از این رو مطالعه نهادی انقلابی، فراگیر، خادم و بی‌همتا به نام جهاد سازندگی، یکی از بهترین انتخاب‌ها برای مستندسازی تجربیات به شمار می‌رود. با این حال و در کمال تأسف، تاکنون آن‌گونه که باید و شاید به این تجربه گرانبه‌بر خاسته از متن انقلاب اسلامی، توجه درخور نشده و کمتر اثر اقلان‌کننده‌ای پیرامون آن به نگارش درآمده است. به این ترتیب، با فراموشی تاریخ و داشته‌های ارزشمند خود، الگوگیری سطحی از مکاتب غربی و یا روش‌های مدیریتی بی‌هویت، خسارتی به بزرگی آزمون و خطاهای متوالی در امر کشورداری، به بار آورده است.

در ادامه به ذکر نکاتی در مورد کتاب اشاره می‌کنیم:

۱- هر چند امکان تدوین تجربیات ارزشمند تمام فعالیت‌های جهاد سازندگی و تمام مدیران و پیشکسوتان آن در این مجموعه فراهم نبوده است، اما در انتخاب تجربه‌ها تلاش شده است تا نمونه‌هایی از اقدامات متنوع جهاد سازندگی در ابعاد عمرانی، صنعتی، کشاورزی، دفاعی، فناوری، فرهنگی و غیره مورد بررسی قرار گیرد. همچنین دقت زیادی در انتخاب افراد صورت گرفته است. به این ترتیب، هر چند در ابتدا عمدی برای این منظور به کار نرفته است، اما در پایان مشاهده شده است که سه نفر از مدیران این مجموعه دارای نشان‌های دولتی «لیاقت و مدیریت»، «خدمت» و «سازندگی» بوده‌اند. سایر افراد نیز شایستگی‌های کمتری برای این عناوین نداشته‌اند؛ هر چند این عناوین،

نشان‌هایی دنیایی بوده و بهترین پاداش‌ها در انتظار نیت‌های خالص و عزم‌های راسخی بوده که چنین دستاوردهایی را رقم زده و هنوز نیز بر سر عهد و پیمان خود باقی مانده‌اند. از سوی دیگر، حضور افراد در جهاد سازندگی، الزاماً به معنای تداوم مشی جهادی در مدیریت سائهای بعد آنان نمی‌باشد.

۲- روایت‌های ارائه شده در این کتاب از زاویه دید افراد صاحب تجربه بوده است. لذا عجیب نیست اگر در موارد نادری شاهد نظرات متفاوتی از افراد باشیم. همچنین گاهی با روایت‌های به‌ظاهر متفاوتی از یک رویداد مواجه هستیم که اگر دقیق بنگریم، متوجه خواهیم شد که بیش از آن‌که در تضاد با هم باشند، مکمل یکدیگر هستند. با این حال، در موارد معدودی، ممکن است فاصله زمانی بین اتفاقات تا زمان حاضر، به تفاوت‌های جزئی در روایات منجر شده باشد، اما این مسأله خدشه‌ای به اصل روایت‌ها وارد نمی‌کند.

۳- رویکرد اصلی کتاب، تبیین الگوی مدیریت جهادی در ساختار و فرهنگ مدیریتی بوده است، اما برای تبیین شرایط و زمینه وقوع رخدادها، چاره‌ای جز پرداختن به برخی وجوه سیاسی آن نبوده است. در واقع خواننده باید بداند با کتابی از خاطرات روبرو نیست، بلکه محتوای ارائه شده، بر مبنای انتقال تجربیات مدیریتی منطبق با روح و فرهنگ انقلاب اسلامی بوده است.

در پایان، خدا را شاکریم که به ما توفیق تدوین اثری ارزشمند، جذاب و خواندنی از تجربیات مدیریتی جمعی از مدیران و پیشکسوتان جهاد سازندگی را عطا فرمود و از او می‌خواهیم که ما را در به‌کارگیری واقعی این آموزه‌ها نیز یاری فرماید.